

RE KOMMUNE

Stabstjenester

Dato: 05.09.2006

Vår ref: 06/00626 - 010

Saksbehandler: Margot L. Krøglid

Telefon: 33 06 15 15

Det Kongelige Kommunal- og Reg.dep.
Postboks 8112 Dep

0032 OSLO

KOMM. OG REG. DEP	
06 SEPT 2006	
06/532-35	
Ark.	L014
Avd.	KO / KO MAR

ELEKTRONISK STEMMEGIVNING - UTFORDRINGER OG MULIGHETER HØRING - RAPPORT H - 2185

Det vises til brev datert 13. mars 2006 vedr. høring – rapport H-2185 om ”Elektronisk stemmegivning – utfordringer og muligheter”

Re formannskap behandlet saken i møte 29.08.06 og fattet slikt enstemmig vedtak:

”Re kommune slutter seg til hovedprinsippene i rapport om elektronisk stemmegivning – utfordringer og muligheter med følgende bemerkninger:

- *Det bør snarest mulig og så snart det er forsvarlig legges til rette for forsøk med elektronisk stemmegivning.*
- *Re kommune stiller seg positiv til å delta i et forsøksprosjekt med elektronisk stemmegivning.”*

Særutskrift av saken følger vedlagt.

Med hilsen

Margot L. Krøglid
Margot L. Krøglid
førstekonsulent

Vedlegg

Besøksadresse:
Regata 2, 3174 Revetal
Postadresse:
Regata 2, 3174 Revetal

Telefon
33 06 10 00
Telefax
33 06 10 01
e-post: postmottak@re.kommune.no

Bankgiro
1638 02 43508

Postgiro for skatt
7855 06 07165
Org.nr. 00983885497

SÆRUTSKRIFTArkivsak:06/00626
Krøglid

Arkivkode:010

Saksbehandler: Margot L.

**HØRING - RAPPORT OM ELEKTRONISK STEMMEGIVNING -
URFORDRINGER OG MULIGHETER****Behandlinger:**

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
0029/06	Formannskapet	29.08.2006

Administrasjonens forslag:

Re kommune slutter seg til hovedprinsippene i rapport om elektronisk stemmegivning – utfordringer og muligheter med følgende bemerkninger:

- *Det bør snarest mulig og så snart det er forsvarlig legges til rette for forsøk med elektronisk stemmegivning.*
- *Re kommune stiller seg positiv til å delta i et forsøksprosjekt med elektronisk stemmegivning.*

Behandling/vedtak i Formannskapet den 29.08.2006 sak 0029/06**Behandling:**

Votering:

Administrasjonens forslag enst. vedtatt

Vedtak:

Re kommune slutter seg til hovedprinsippene i rapport om elektronisk stemmegivning – utfordringer og muligheter med følgende bemerkninger:

- *Det bør snarest mulig og så snart det er forsvarlig legges til rette for forsøk med elektronisk stemmegivning.*
- *Re kommune stiller seg positiv til å delta i et forsøksprosjekt med elektronisk stemmegivning.*

Vedlegg: Rapportens pkt. 2 (arbeidsgruppens anbefalinger) og pkt. 10 (forsøk – plan og rammer)

Vedlegg i saksmappe:

Rapport H-2185 om "Elektronisk stemmegivning – utfordringer og muligheter"

Faktiske opplysninger:

Adresse	Telefon	Telefax	Bankgiro	Postgiro for skatt
Regata 2, 3174 Revetal	33 06 10 00	33 06 10 01	1638 0243508	78550607165
e-post: postmottak@re.kommune.no				

Kommunal- og regionaldepartementet nedsatte i 2004 en arbeidsgruppe som fikk i oppdrag å vurdere om og eventuelt hvordan det bør innføres muligheter for å avgi stemme elektronisk ved politiske valg. Arbeidsgruppen overleverte sin utredning i rapporten "Elektronisk stemmegivning – utfordringer og muligheter" i febr. 2006.

Elektronisk stemmegivning reiser flere prinsipielle og til dels vanskelige spørsmål både av demokratisk, juridisk, teknisk og administrativ art. Det er derfor omdiskutert om det bør innføres mulighet til å avgi stemme elektronisk ved politiske valg. Økende bruk av informasjonsteknologi er en viktig del av samfunnets generelle utvikling. Også på valgområdet bør det vurderes om det kan være aktuelt å gjøre endringer i tidligere tilvante måter å stemme på.

Et spørsmål som er særlig viktig i saken er hvor stemmegivningen finner sted; i valglokalet under oppsyn av valgfunksjonærer (kontrollerte omgivelser) eller et sted der ingen kan føre kontroll med hvordan avstemningen skjer (ukontrollerte omgivelser). Det er spesielt stemmegivning i ukontrollerte omgivelser som reiser prinsipielle spørsmål.

Arbeidsgruppens vurderinger, konklusjon og anbefaling:

Arbeidsgruppen mener det er et overordnet mål å gjøre det enklere og mindre kostnads-krevende for velgere å utøve sine demokratiske rettigheter. For å oppnå dette kan alle velgere tilbys å avgi stemme elektronisk hjemmefra.

Det er imidlertid en ufravikelig forutsetning at det stilles strenge krav til sikkerhet og at velgernes tillit til valgssystemet opprettholdes. Arbeidsgruppen mener det med dagens teknologi ikke er mulig å garantere en slik sikkerhet. Gruppens konklusjon er derfor at det ikke bør innføres elektronisk stemmegivning i stor skala nå. Teknologien er imidlertid i stadig endring, og det er viktig å høste praktiske erfaringer med ulike tekniske løsninger og velgernes tillit til disse. Arbeidsgruppen foreslår derfor at det igangsettes trinnvise forsøk. I overskuelig fremtid vil elektronisk stemmegivning likevel kun være et supplement til ordinær stemmegivning ved papirstemmesedler.

Lovgivningen forutsetter at myndighetene skal legge til rette for frie, rettferdige og hemmelige valg. Hemmelig valg betyr at velger skal få avgi stemme usett og uten at vedkommende utsettes for utilbørlig påvirkning (trusler, press osv.). Hemmelig valg forhindrer kjøp og salg av stemmer.

Når stemme avgis hjemmefra, på arbeid, skole etc. er det ikke mulig for myndighetene uten videre å sikre at stemme avgis hemmelig. Flere forutsetninger er etter arbeidsgruppens vurdering nødvendige å oppfylle før elektronisk stemmegivning kan tillates:

- Elektronisk stemmegivning må innføres som et alternativ til ordinær stemmegivning, dermed må stemmegivning med papirstemmesedler opprettholdes.
- Velgerene må selv få bestemme hvordan vedkommende vil avgi stemme.
- Dersom det gis mulighet for elektronisk stemmegivning hjemmefra, må velgere som stemmer elektronisk gis mulighet til å ombestemme seg, det vil si stemme på nytt for eksempel i et valglokale for forhåndstemmegivning eller på valgtorget.
- Det bør ikke kunne avgis elektroniske stemmer i ukontrollerte omgivelser på valgdagen, siden dette i praksis sterkt begrenser eller eventuelt gjør det umulig for velgeren å stemme på nytt.

Gjennomføring av valg er ressurskrevende både med hensyn til kostnader og bruk av personell. Arbeidsgruppen mener innføring av elektronisk stemmegivning ikke medfører økonomiske besparelser på kort sikt. Den peker på at det på sikt først kan bli aktuelt med besparelser dersom det gis mulighet til elektronisk stemmegivning i ukontrollerte omgivelser.

Arbeidsgruppen anbefaler ikke elektronisk stemmegivning i stor skala nå, men mener likevel at myndighetene bør sette i gang forsøk. Arbeidsgruppen peker på at det etter hvert kan oppstå et betydelig press i retning av å innføre elektronisk stemmegivning. Et slikt press kan for eksempel komme som følge av den generelle samfunnsutvikling der IKT tas i bruk på stadig flere områder, fordi det innføres i andre land eller som følge av dramatiske fall i valgdeltakelsen. For å unngå at man havner i en situasjon der elektronisk stemmegivning innføres uten forutgående utprøving, understreker arbeidsgruppen behovet for en offensiv satsing fra myndighetenes side. Arbeidsgruppen foreslår derfor en trinnvis prosess bygd på systematiske forsøk.

Vurdering:

Rådmannen støtter arbeidsgruppens overordnede mål om å gjøre det enklere og mindre kostandskrevende for velgeren å utøve sine demokratiske rettigheter. Et middel for å oppnå dette er å tilby elektronisk stemmegivning i ukontrollerte omgivelser for alle velgere. I tillegg til økt tilgjengelighet vil elektronisk stemmegivning på sikt bidra til reduserte kostnader i forbindelse med valgavviklingen, og raskere og mer nøyaktig optelling av stemmene.

Det bør åpnes for forsøk med elektronisk stemmegivning hjemmefra snarest mulig, så snart dette er forsvarlig. Valgstatistikk for de siste valgene viser en dalende valgdeltakelse.

En annen utfordring er hvordan få unge velgere til å bruke stemmeretten sin. Vil muligheten for å avgi stemme ved bruk av internett eller SMS bidra til at flere unge på den måten vil avgi stemme. Det er i dag mulig å levere selvangivelsen og betale regninger elektronisk – så hvorfor ikke avgi stemme. Det er viktig å følge med i den generelle samfunnsutviklingen der IKT tas i bruk på stadig flere områder, og valgområdet bør ikke være noe unntak.

Rådmannen støtter arbeidsgruppens syn m.h.t at elektronisk stemmegivning kun er ment som et supplement til den tradisjonelle måten å avgi stemme på, og at stemmegivning i valglokale vil bestå i overskuelig framtid. Dette innebærer at velgere som ikke føler seg trygge på teknologien fortsatt vil kunne stemme på tradisjonell måte. Likevel er rådmannen av den oppfatning at velgeren selv må avgjøre hvordan vedkommende vil avgi sin stemme: på forhånd eller på valgdagen, elektronisk eller papirstemmeseddel.

Re kommune har tidligere deltatt i forsøk med direkte valg av ordfører.

Re, 09.08.06

Trond Wifstad
rådmann

Mette G. Halvorsen
kommunalsjef

Rett utskrift:

Margot Skreftid

Ekspedisjonspåtegning: Sendt saksbehandler for videre behandling og oppfølging.